

jsou čištění vozovky, příkopů, péče o stromoví, posypávání náledí a pod., jež úrazové pojistné povinnosti nepodléhají, — nelze pokládati za toliko jednotlivé opravné práce ve smyslu 3. odst. § 1 úraz. zákona, nýbrž za práce stavební ve smyslu 2. odst. tohoto paragrafu. Stížnost v té příčině dovozuje, že opravnými pracemi ve smyslu úraz. zákona sluší rozuměti jen práce na hotových již stavbách, při nichž stavební objekt zůstává nezměněn. Slovy »jednotlivé opravné práce« nelze však rozuměti toliko opravy jednotlivých součástí staveb; opakem pojmu »toliko jednotlivé opravné práce« je provádění opravných prací opakujících se s větší nebo menší pravidelností, při nichž jsou dělníci trvale zaměstnáni. Udržováním silnic nutno rozuměti provádění takových opravných prací, jichž je třeba, aby vybudovaná silnice byla udržována v řádném stavu, t. j. aby byl zabezpečen stav silnice odpovídající zákonu a přiměřený zvláštním závazkům. Udržování silnic nelze tedy zahrnouti pod pojem jednotlivých opravných prací, nýbrž tyto práce jsou pracemi stavebními, jež neponechávají silniční těleso nedotčené. V podstatě stejné stanovisko hájila st-lka již v řízení správním v četných svých podáních, v nichž také zdůrazňovala, že nutno činiti rozdíl mezi silničními pracemi ošetrovacími a udržovacími, z nichž jen ony je pokládati za jednotlivé práce opravné, z pojistné povinnosti vyňaté, kdežto tyto jsou pracemi stavebními, jež jako provádění staveb pojistné povinnosti podléhají.

Žal. úřad však s tohoto hlediska spor neposuzoval, vycházeje zřejmě z právního názoru, že opravné práce na silnicích, ať jsou jakéhokoli druhu, za provádění staveb ve smyslu § 1 odst. 2 úraz. zákona pokládati nelze, a omezil se v nař. rozhodnutí na to, že jen z tohoto důvodu pojistnou povinnost popřel, aniž zkoumal, zda šlo skutečně toliko o jednotlivé opravné práce na stavbách vyňaté z této povinnosti podle § 1 odst. 3. Tento právní názor žal. úřadu nelze však v této všeobecnosti uznati za správný, neboť také opravné práce (srov. Boh. A 12.479/36), jež ve smyslu zákona nejsou »toliko jednotlivé«, nýbrž provádějí se tak, že vzhledem k jejich obsahu, místnímu rozsahu a povaze dlužno je pokládati za podstatnou stavební úpravu silnice, podle okolností konkrétního případu mohou býti subsumovány pod pojem prací stavebních, resp. uznány za provádění staveb ve smyslu § 1 odst. 2 úraz. zákona (srov. nálezy Budw. 13.448/1899 a 4349 A/1906).

O jaké práce na silnicích in concreto šlo, zejména zda šlo o práce druhu právě naznačeného, žal. úřad nevyšetřil a v nař. rozhodnutí v té příčině žádných bližších skutkových zjištění neučinil. Poněvadž však zjištění tato jsou pro odpověď na spornou otázku pojistné povinnosti rozhodující, neboť jsou pro ni nezbytným skutkovým základem, dlužno tento nedostatek kvalifikovati jako podstatnou vadu řízení ve smyslu § 6 zákona o ss. Ježto pak vada tato byla zaviněna právním názorem žal. úřadu, který není ve shodě se zákonem, bylo nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zákona o ss.

Č. 12.743.

Pojišťovací právo. — Řízení správní: I. Ustanovení § 239 věty 2 odst. 1 zákona o soc. poj. č. 221/1924 Sb. o instanční

příslušnosti min. soc. péče bylo derogováno čl. 8 odst. 2 zákona o organisaci pol. správy č. 125/1927 Sb. — II. Straně, která je zastoupena zmocněncem, počíná běžeti odvolací lhůta podle § 75 vlád. nař. č. 8/1928 Sb. ode dne doručení tomuto zmocněnci.

(Nález z 26. ledna 1937 č. 10.393/37.)

Prejudikatura: ad I. Boh. A 9255/31.

Věc: Okr. nem. pojišťovna v Rožňavě proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 21. listopadu 1933 o včasnosti opravného prostředku.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost. St-lce ukládá se pokuta pro svévoli částkou 1.000 Kč, kterou je st-lka povinna zaplatiti do chudinského fondu města Rožňavy do 14 dnů po doručení tohoto nálezu pod exekucí.

Důvody: Okr. úřad v Rožňavě potvrdil výměrem z 15. března 1932 platební výměry stěžující si pojišťovny, kterými dnešní zúčastněné straně Buzi a Kerpán v Jelšavě bylo předepsáno dodatečné pojistné. Tento výměr byl doručen firmě do rukou jejího společníka Martina K. dne 19. dubna 1932. Z výměru toho podala firma svým právním zástupcem Drem M. A., advokátem v Rožňavě, odvolání, jež došlo k stěžující si pojišťovně 4. května 1932. Dopisem z 9. května 1932 pojišťovna postoupila toto odvolání okr. úřadu v Rožňavě, který je podle § 78 odst. 1 vlád. nař. č. 8/1928 Sb. odmítl jako opožděné, ježto došlo k němu teprve 11. května 1932, po uplynutí 15denní lhůty odvolací.

Nař. rozhodnutím zem. úřad v Bratislavě na odvolání firmy rozhodnutí to zrušil a okr. úřadu v Rožňavě uložil, aby svůj výměr z 15. března 1932 řádně doručil do rukou právního zástupce fy Buzi a Kerpán. V důvodech bylo v podstatě uvedeno, že okr. úřad nepostupoval podle ustanovení § 30 vlád. nař. č. 8/1928 Sb., nařizujícího doručení rozhodnutí v první řadě zmocněnci zastupujícímu stranu. V tomto případě se doručení tak nestalo, ježto firma před prvostupňovým rozhodnutím k vedení sporu zplnomocnila plnou mocí z 8. března 1932 Dra M. A. v Rožňavě. Podle obsahu písemně vykázané plné moci vztahuje se jeho oprávnění také na převzetí úředního rozhodnutí o sporu, k jehož vedení byl zmocněn. Okr. úřad doručil své rozhodnutí vlastně jen straně samé, ačkoli se jí ve smyslu § 30 vlád. nař. jen může, ale nemusí doručiti, vedle příkázaného doručení v první řadě zmocněnci. Odvolání nemožno tedy odmítnouti pro opožděnost, neboť právě nedoručením rozhodnutí zákonná lhůta k opravnému prostředku nemohla ani začít ani uplynouti.

Uvažuje o stížnosti vytýkající tomuto rozhodnutí nezákonnost, nss musil si s hlediska vlastní své příslušnosti, kterou zkoumá z povinnosti úřední (§ 4 zákona o ss), i k námitce zúčastněné strany, vznesené v jejím odvodním spise, rozřešiti především otázku, je-li nař. rozhodnutí rozhodnutím poslední administrativní stolice ve smyslu § 5 zákona o ss, za jaké je žal. úřad označuje. Zúčastněná strana to popírá. Dovolávajíc se ustanovení § 239 odst. 1 a 2 zákona o soc. poj. (zákon č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb., platném v době vydání nař. roz-

hodnutí), dovozuje, že stěžující si pojišťovna byla podle těchto ustanovení oprávněna odvolati se z nař. rozhodnutí k min. soc. péče, takže stížnost, čelící proti nař. rozhodnutí jako druhostupňovému a mezitímnímu, které není ještě konečné, je nepřípustná.

Právní názor, na kterém je zbudována tato námitka, je však mylný již proto, že dovolané ustanovení 2. věty odst. 1 § 239 cit. zákona o instanční příslušnosti min. soc. péče jako poslední administrativní stolice bylo derogováno čl. 8 odst. 2 zákona o organizaci politické správy č. 125/1927 Sb., jak nss vyslovil a zevrubně odůvodnil již v nálezu Boh. A 9255/31, na jehož bližší důvody se podle § 44 jedn. řádu odkazuje. Je proto námitka odvodního spisu dovozující nepřípustnost stížnosti, opřená o citovaný v době vydání nař. rozhodnutí již derogovaný předpis, bezdůvodná.

Nař. rozhodnutí založeno je na právním názoru, že postup úřadu I. stolice, který svůj výměr z 15. března 1932 dal doručiti jen společníku zúčastněné firmy a nikoli jejímu písemnou plnou mocí vykázanému právnímu zástupci, přiči se ustanovení § 30 vlád. nař. č. 8/1928 Sb., takže doručení to nemůže míti právních účinků platného doručení. Tomuto právnímu názoru vytýká stížnost nezákonnost, vykládajíc cit. ustanovení v tom smyslu, že je v něm připuštěna možnost doručení alternativního, totiž buď straně nebo jejímu zmocněnci, takže doručení zmocněnci zbavuje prý úřad povinnosti doručiti straně a naopak.

S tímto výkladem cit. ustanovení souhlasiti však nelze, ježto se přiči jasněmu znění § 30 odst. 1 cit. vlád. nař., který v odstavci 1 ustanovuje doslova toto: »Je-li strana zastoupena zmocněncem (§ 17), který má bydliště v tuzemsku, doručuje se spis jemu. Vedle toho však lze podle uvážení úřadu doručiti i straně samé; mimo obsílky pokládá se v takovém případě doručení za vykonané, byl-li spis doručen zmocněnci.« První věta § 30 nařizuje tedy zcela kategoricky, imperativně a bezvýjimečně doručení spisu zmocněnci strany, který se vykázal její plnou mocí podle § 17 vlád. nař. č. 8/1928 Sb., bydlí-li v tuzemsku. Tento procesní předpis je proto povahy juris cogentis, od něhož úřad spis doručující uchýliti se nemůže. Druhá věta § 30 připouští toliko, aby úřad vedle doručení zmocněnci podle svého uvážení doručil spis i straně samé, leč i v takovém případě pokládá se doručení za vykonané jen, byl-li spis doručen zmocněnci. To znamená, že doručení spisu — mimo obsílky — toliko straně, která je zastoupena zmocněncem podle § 17, není možno pokládati nikdy za vykonané doručení. Doslov ustanovení obsaženého v § 30 vylučuje naprosto možnost výkladu, jaký mu dává stížnost, totiž že je v něm připuštěno doručení alternativní, buď zmocněnci nebo straně, se stejnými právními účinky, takže výklad ten nutno označiti jako svévolný.

Pokládá-li se podle tohoto předpisu doručení spisu za vykonané jen tehdy, byl-li spis doručen vykázanému zmocněnci, a to i v tom případě, byl-li doručen straně, plyne z toho, že doručení spisu jen straně samé zastoupené zmocněncem není vůbec platně vykonaným doručením ve smyslu předpisu § 30, zejména pak nikoli tehdy, je-li den doručení rozhodný pro počítání preklusivních lhůt, v kterýchžto případech ne-

připouští se ani náhradní doručení podle § 27 vlád. nař. č. 8/1928 Sb., nýbrž v § 29 odst. 1 č. 2 je výslovně předepsáno doručení do vlastních rukou příjemcových; příjemcem je pak, je-li strana zastoupena zmocněncem (§ 17), podle § 30 tento. Doručení straně o sobě nemůže tedy míti právních účinků. Nemůže-li takové doručení míti právních účinků, pak není ani možno 15denní prekluzivní lhůtu odvolací (§ 75 odst. 1 cit. vlád. nař.) počítati ode dne doručení písemného vyhotovení výměru (§ 72 odst. 2) jen straně, pokud nebylo doručeno také jejímu vykázanému zmocněnci. Teprve pak je doručení podle § 30 pokládati za platně vykonané a teprve ode dne tohoto doručení počíná plynouti lhůta odvolací.

V dnešním sporu je po stránce skutkové nesporno, že v řízení před okr. úřadem v Rožňavě byla firma Buzi a Kerpán zastoupena zmocněncem Dr. M. A., advokátem tamtéž, vykázaným podle § 17 vlád. nař. č. 8/1928 Sb. písemnou plnou mocí, a že výměr okr. úřadu v Rožňavě z 15. března 1932 určený pro tuto firmu nebyl doručen jemu, nýbrž jen společníku firmy. Toto doručení nelze proto podle § 30 tohoto vlád. nař. pokládati za platně vykonané, takže nemůže míti právních účinků a nelze proto ode dne doručení výměru jen firmě, resp. jejímu společníku, počítati ani lhůtu odvolací. Vzhledem k donucující povaze tohoto předpisu nemají právního významu vývody stížnosti, v nichž se poukazuje k tomu, že Dr. M. A. jako zmocněnec zúčastněné firmy odvolání v 15denní lhůtě odvolací u stěžující si pojišťovny skutečně podal a že by je byl býval pravděpodobně u ní podal i tehdy, kdyby výměr, proti němuž odvolání čelilo, byl býval doručen přímo jemu, neboť úvahy tyto ani úvahy o účelu, jaký má ustanovení § 30, nemohou nic změnit na striktním a kategorickém jeho znění, které jako *jus cogens* nepřipouští jiného výkladu, než jaký shora byl podán.

Těmito úvahami dospěl nss k zamítnutí stížnosti pro bezdůvodnost. Uložení pokuty pro svévoli stěžující si pojišťovně jest odůvodněno § 41 zákona o ss.

Č. 12.744.

Pojišťovací právo: * Ona část území bývalého vévodství Těšínského, která podle rozhodnutí konference velvyslanců v Paříži z 28. července 1920 připadla republice Polské, tvořila až do 28. července 1920 součást státního území Československé republiky.

(Nález z 27. ledna 1937 č. 10.391/37.)

V ě c: Bohumil D. v Českém Těšíně (adv. Dr. Artur Wohrizek z Českého Těšína) proti rozh. min. soc. péče ze 4. dubna 1934 o zápočtu příspěvkových měsíců.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí, pokud jde o příspěvkové měsíce v období od 15. ledna 1920 do 28. července 1920, zrušuje se pro nezákonnost; v ostatním se stížnost odmítá pro nepřípustnost.